

Előfizetési feltételek

helyben hához hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	6 frt — kr.
Fél évre	3 frt — kr.
Negyedévre	1 frt 50 kr.

Hirdetések díja:

□ centiméterenként 3 kr. Kereskedők és gyárosok külön árkézdékben részesülnek.

Bélyegdíj 30 krajczár.

Nyílt tér sora 20 kr.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztőség

és kiadóhivatal:

Nagyenyedi
Könyvnyomda és Papír-
árugyár részvénytársaság
Főter 38. szám alatt,

hova egy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Nyílt levél a Közérdek szerkesztőségéhez.*

Tisztelt szerkesztőség!

Becses lapjuknak régi és szorgalmas olvasója vagyok. Elismeréssel vagyok azon lelkes munkásság iránt, melyet tiszteltreméltó és fáradhatatlan buzgalommal folytatnak mindenféle közügy érdekében. Kérzem soraikból, hogy nem sablonos munkát végeznek; nem azért írnak, hogy egygyel több cikket s annival kevesebbet tiszta papiros legyen: hanem vannak eszméik s van erős elhatározásuk eszméikért küzdeni. A politikában körültekintők; inkább a megfontolás, mint a szenvedély és ötletek szavára hallgatnak. Helyesen teszik; én is így gondolkodom. De nem haboznak sohasem, nem térnek ki senki elől sem akkor, amikor a magyar állam-eszmének jogait, iránta való kötelességünket kell hangsúlyozni vagy megvitatni.

És mégis úgy vélekedem én is, meg többen s pedig nem kevesen még az enyedi társadalomban, hogy b. lapjukban valamelyes mulasztás esett meg mostanság. Egy lap, főképen helyi érdekű lap szerkesztőségének — szerény nézetem szerint — számolnia kell az intelligens közvéleménnyel; annak deferálni kell még akkor is, ha az a közvélemény talán tévedésen alakult meg. Szóvá kell tenni az ügyet, ha az nyilvános tárgyalásra alkalmas; meg kell győzni a tévedőket, tisztázni kell a gondolatokat, hogy a tévedés meg ne rögződjék, s a nézet-eltérések vitájából, mint rosta alatt a tiszta buza, megmaradjon az igazság. Mellőzni, elhallgatni oly dolgot, amely fontosságánál fogva érdekes, aktuális voltánál fogva érdekes és tényleg vitatva is van: nem volna méltó ezen lap társadalmi szerepéhez.

Nyilvános és magános érintkezéseinkben szinte mindennapos beszéd tárgyát képezi egy-egy olyan gyulafehérvári hír, amelyet ebből a derék városból eddig nem igen szoktunk meg. Ujság ez nekünk, még pedig aggodalmas. Eddigelé úgy ismertük pl. a „Közművelődés“ munkásait, hogy, mint igazán jó magyar ember mindig tenni szokta, a felekezeti elfogultságot mindig elhallgattatták, sőt fölbredni sem engedték, mikor a mindenél magasabb érdek, a nemzeti érdek, a magyarság érdeke megkívánta. És most nem régiben, amikor két orsz. képviselő Lepsényit Kossuth Lajos nevének meg-

* E sorokat lapunk egyik kiváló barátja, jeles publicista, küldte be hozzánk. Annymira egyetértünk e cikket minden sorával, hogy azt, ime, előkelő helyen, vezércikkben közöljük. A szerk.

hurcolásáért megbotozta, ahelyett, hogy, ha már haragszunk, haragjukat erre a két képviselőre öntenék, megbántják a nemzeti kegyeletet, mely elválaszthatlanul fűződik századunk és újabb történelmünk egyik legnagyobb alakjának nevéhez. Azt mondja a „Közművelődés“, hogy a Kossuth-kultusz valóságos szatira.

Ejnye, ejnye no! En elhiszem, hogy akit megvernek, haragszik. Azt is megértem, hogy hozzátartozói is dühösködnek. De gondolkodó emberek még haragjukban sem szoktak ilyet maguknak megengedni. A dühösség onnan eredt, hogy egy papot megbotoztak. Az a két képviselő bizonyára nem cselekedett helyesen. A közmevetés sokkal erősebben sújt a botnál. De ha már megessett a dolog; ha a méltatlankodás, ha a szenvedély ilyen népítélet-formában nyilatkozott meg a nemzeti kegyeletet taposó s vele közmebotránkozást provokáló, tehát minden kiméletlenséget megérdemlő cinikussal szemben: ezt felekezeti vagy csak testületi kérdésé is tenni mégis csak felfogás. Az egész országot bejárta a riadó: „Megverték egy papot!“ Ahol a dolgot nem ismerik, a jó fehérmegyei vagy zalai parasztok körében talán lázítottak is a riadóval, anélkül persze, hogy az okát megmagyarázták volna.

„Megverték egy papot!“ Hiszen megtörténik az más ember-fíával is, ha érdemeket szerez hozzá. De akik ezen a tényen nagyon elkeserednek, bizonyára úgy fogják fel a dolgot, hogy a pap nem közönséges emberfia, hogy hivatásánál fogva különb ember a többinél. Nagyon helyesen; szívesen koncepdáljuk ezt minden felekezeti különbség nélkül. Csak egy szerény feltételt engedjenek hozzá tennem. Ha a papi ruha több jogot ad, több tiszteletet követel viselőjének: ez gondolkodó emberek közt csak úgy lehetséges, ha a jognak és tiszteletnek ellenérték is felel meg. Csak úgy egyenes a mérleg rudja, ha a „követelés“ rovatának megfelel a „tartozás“ is. Az a pap, aki tiszteletet követel, ne a ruhájára mutasson, hanem a jó példájára, amelyet hiveinek követése ajánlhat. Aki követelőzik, az járjon elül a jó erkölcsben, a vad indulatok megfékezésében, a törvénytisztelőben, a nemzeti kegyelet s általában a nemzeti célok szolgálatában, melyeket sohasem szabad még vallásos czélunk sem, annál kevésbé szabad felekezeti elfogultságnak alá rendelni. Ha pedig nem így van a dolog, akkor „non vos estis reverendi, sed vestis est reverenda.“ Hódmező-Vásárhelyt az asszonyok mérgét keverték s elölték családjuk tagjait. Elitelték őket,

kit börtönre, kit halálra. Mit szóltak volna a „Közművelődés“ tudós munkásai, ha szerte az asszonyok közt felhangzik a vészkiáltás: „Elitelték egy asszonyt! Hová sülyedt a barbár férfiak köteles udvariassága a gyöngébb nem iránt?!“ Bizonyosan jót kacagtak volna. Az asszonyok azonban nem így gondolkodtak. Pedig ők csak asszonyok. Azt tartották, hogy a méreg-keverés oly fertelmes bűn, amelytől irtózáttal kell eifordulni s az elkövetőt örök gyalázatnak vagy épen kínos halálnak átadni. Hát arról az emberről hogyan kell gondolkodni, aki szereplésével állandóan mérget hint a gondjaira bizott jóhiszemű és tudatlan nép erkölcsiségébe és hazafias érzületébe? Ha a pap bűnt követ el, nagyobb beszámítás alá esik, mint más; bűnhődése is nagyobb szegénnyel jár. De e büntetésből testületi kérdést csinálni, engedelmet kérek, csak akkor lehetne, ha az elkövetett hiba is testületi megállapodás eredménye volna s a felelősség rá eső részét mindenki vindikálna magának. Ezt pedig, ha moudának, sem hinnék el.

Az ok tehát az, hogy Lepsényit megverték. S mi következik ebből? A gyulafehérvári cikkező szerint az: hogy vessünk sarat Kossuth Lajos emlékére! Vajjon megérdemli-e ez a Lepsényi, hogy azt az emléket megbántsák? Megérdemli-e az ember, hogy érte ily üszköt vessenek magyarságunk közé? Mert azt csak nem hiszik el talán, hogy a „Közművelődés“ ezen szavára megfordul a történelem s egyszerre kitérli a lelkéből ezt az emlékezetes nagy nevet, mihelyt az új ígét olvassa? A bolondos villám, melynek nincs semmi rációja, beüt egy terméketlen fába, mely ha termett is, férges gyümölcsöt hozott. Nem abszurdum volna az, ha ebből az ép, egészséges gyümölcsfák azt következtetnék, hogy ők sem fognak gyümölcsöt teremni? Ne bántsák azt a nyugvó tengert, melyet felséges Uralkodóunk maga csendesített le nagy bölcsességével; ne bántsák a nemzeti kegyelet nyugvó tengerét, nem játékszer az. Aki pedig felkavarja, magára vessen.

Más híreket is hallunk, szomorúan olvasunk Gyulafehérvár felől. Az „Ellenzék“ és „Pesti Hirlap“ mondják, hogy gr. Majláth Gusztáv püspök megrendelte, hogy ahol nincs r. k. templom, a hivi menjenek inkább a gr. kath. templomba, miut a reformátusba.

Én nem szólok arról, hogyan fegyelmezi a püspök ur papnövédekeit. Ehhez senkinek semmi köze sincs. Aki nem szereti a szigorú fegyelmet, ne legyen papnövendék. Ha pedig az akar lenni, akkor engedelmess-

TÁRCZA.

Vadvirágos bérczen . . .

Vadvirágos bérczen messze . . . messze járva,
Rám borul az erdők titokzatos árnya,
Mint egy nehéz bánat —
Kérdem fűtől-fától, de egyik sem tudja,
Merre van az erdő kivezető utja . . .
S még sötétebb támad.

Életem is ilyen, — szirtes utját járva,
Rám borul a balsors titokzatos árnya,
Mint egy nehéz bánat —
Kérdem fűtől-fától, de senki sem tudja
Merre van, hol is van a boldogság utja,
S még sötétebb támad.

Pakots József.

A szobor-ember.

Irita: IJ. Szalkszay F.

I.

A Beaux-Arts iskola festő-termeiben — néhány év előtt — gyakran megfordult egy szélles vállú, katonatermetű, tisztára borotvált arcú férfialak, aki sokakat ismert a növendékek közül és bizalmasan kezét is fogott egyik-másikkal. Az öregebbekkel pedig szívesen beszédtbe is elegyedett, leült melléjük egy tabouretre s kurta pipájából nagyot szippantva, egészen komolyan

elyitalkozott velük a művészetről s beszélt nekik a híres francia festőkről, szobrászokról.

Ennek az embernek az igazi nevét senki sem ismerte, mindenki csak Monsieur Napoleon-nak szólította.

Egyszer megtudtam, hogy azért ragadt rá ez a dicső keresztnev, mert Meissonier mindig őt használta modellül azokhoz a képeihez, melyek tenyérnyi vásznain oly csodálatos művészettel támasztotta fel a nagy császár alakját.

Erre büszke volt nagyon a Monsieur Napoleon s tagadhatatlanul nagy tekintélye is volt ezért modell-körökben, hol is mindenki irigykedve nézett rá.

Megvallom, engem is érdekelt ez a nem mindennapi egyéniség, úgy lehet, nem egyébrt, csakhogy gyakran közelségében lehetett annak a francia misternek, akit az egész világ osztatlanul bánt. Egyszer, mikor ez az érdekes modell ismét eljött az akadémiánkra, egy repos alatt vázlatkönyvembe lekaptam a profilját. Ösztönyszerűleg megérezte és hízelt nekem a dolog. Rög-tön oda is jött hozzám.

Igy ismertem meg közelebbről. Azóta, úgy látszik, rokonszenvezett velem, mert valahányszor látogatást tett a festők között, mindig hozzám jött legelőször a Mr. Napoleon és hosszasan beszélt nekem az ő nagy barátjáról — Meissonieréről.

Én persze nagy komolyan hallgattam a hiu öreg urat, aki — mint mondta — a nagy festővel együtt dolgozott. Mindig bizalmasabb lett hozzám eladdig, míg végre

azt is elárulta, hogy miért jár olyan gyakran a festők közé?

— Ah! Benedetta! Benedetta! — sóhajtotta a valomása után.

— No, no! Mr. Napoleon! — s megfenyegettem egészen komolyan.

Benedetta is modell volt, egy igen szép fekete szemű, hullámos, vörös-szőke haju olasz leány, aki sohasem ismerte az apját. Az anyját meg csak hat hétig. Mikor az is eltűnt mellőle, vándor komédiások szedték fel valahol s azok nevelték ütleggel és káromkodással. Mikor felcseperedett a kis leány, ő is komédiásnő lett. A társaságával egyszer egy párisi külvároson bucsun szerepelt, ott meglátta egy élelmes szentképfestő, aki mindjárt megkedvelte a kis madonna tekintetű Benedettát, elcsábította magához és megtette Fornarinának! (Rafael óta úgy hívják tudniillik a festők kedveseit.) De Benedetta nem maradt sokáig a festőnél. Csak egyetlen egy képet festhetett a kedvese, melyhez ő ült neki, s akkorra már megunva a páros életet, összeszedte minden ruháját egy zsebkendőbe és a faképnél hagyta Rafael-jét.

Azóta aztán élt Benedetta, mint a veréb — szabadon, gondtalanul. Nappal — ha pénz kellett neki — modellnek állt a festő-iskolákban, esténként pedig többnyire ott táncolt a Bullier-ben s kaczagott a vigdiákokkal.

Már magam is észrevettem, hogy ha Benedetta volt a pose-asztalon, a szegény Napoleon mindig nagyokat sóhajtzott. Nézte-nézte ezt a szép leányt, tágra nyi-

kedjék; mert ez egyik fő kötelessége lesz. Ahhoz sem szólók, hogy Enyedről — épen Enyedről — egy encziklikát tesz közzé, amelylyel a pápa világi országát akarja visszaállítani. Olyan ártatlan dolognak tartjuk, amelyben az ő vallásos szép lelkének költőisége nyilatkozik meg. Európai nagy kérdések bizonyára nem fognak a nagyenyedi pásztorlevélen megfordulni. De ahhoz, hogy magyar embereket görög kath. templomba utal istentiszteletre, szava van minden erdélyi magyar embernek. Mikor minden magyar iskolának összes erejére szükség van, hogy a nagy oláh tömegek közt elszórtan élő magyarságot anyanyelvében megtartsa; mikor egész Erdély intelligenciájának az életbevágó veszedelem sürgős fenyegetése alatt támadt akciójára egy lelkes társulatnak kellett a mentés munkáját még az iskola falain túl is kezében tartania, csak hogy valami sikere lehessen: akkor magyar embernek nem lehet közönyösen nézni, hogy Gyulafehérvár ifjú püspöke, bizonynyal a kellő tájékozottság hiányából, ennek a sisifusi munkának eredményét, ami van vagy lehet, kis ujjának egyetlen billentésével kockáztatja.

Tisztelt Szerkesztőség! Én emlékszem arra, hogy becses lapjuk, sőt egész Alsófehér vármegye miképen kelt sikra a nagyenyedi theologia védelmében, mert a magyarság ügyének szolgálatában első rangú faktornak volt elismerve. És most, ha nem is Enyeden, de az egész Alsófehér vármegyében egy szerencsétlen irányzat van alakulóban, mely képes lesz megosztani s ellenségeképen szembe állítani ezt a csekély magyarságot. Mert a vallásos türelmetlenség a legveszedelmesebb mérge, amely emberek közé valaha hintetett. S akkor „inter duos litigantes tertius gaudet“.

Nincs mit tovább írnom. Elmondtam, ami lelkemen fekdűt. Bocssánsanak meg érte. Én azt gondolom, hogy ezekhez a dolgokhoz a Közérdeknek is van hozzászólása, ha figyelemmel akar lenni Nagy-Enyed város és egész Alsófehér vármegye intelligens közvéleményére.

Kitünő tisztelettel

a Közérdek egy hűségese olvasója.

A kvótakérdés.

Budapest, 1898. június 15.

A kvótakérdésben — úgy látszik — készül a helyzet barátságosabbá változni. Mikor a magyar küldöttség tagjai az osztrák küldöttséggel való szóbeli tárgyalások végett Bécsbe utaztak, úgy látszott, hogy ezzel az utazással csak az udvariasságnak akartak eleget tenni, mert hiszen az osztrák meghívást semmi körülmények közt sem lehetett visszautasítani; de senki sem hitte, hogy a szóbeli tárgyalások egyáltalán eredményhez vezessenek, sőt biztosnak tartották, hogy már az első eszmecsere után megszakítják az értekezletet, mint teljesen kilátástalant.

De másképp lett.

Az osztrák küldöttség, illetve hetes bizottsága, melylyel a magyar hetes bizottság tárgyalásokat folytatott, elhagyta azt a számítási alapot, melyen az osztrák küldöttség eddig állt és 43%-os kvótát számított ki, — t. i. a lakosság fejszáma volt ez az alap — és a

tott szemmel. Olyankor nem is beszélt, hanem némán leste mozdulatait, s féltékenyen figyelt rá: vajjon néz-e másra is olyan hamis szempillantással?!

Szóval a jó ember fülig szerelmes volt a modellünkbe. Ezt a gonosz leány régen észrevette, sőt mulattatta is őt mód felett, de úgy tett, mintha nem is sejtene, hogy közelében érte lángol egy férfi-szív.

Futkosott, mint rendszeren a pihenők alatt, egyik festőtől a másikhoz, s még jobban kaczerkodott velük, akik meg-megölelgették. Láttam, hogy ilyenkor szenvedett legjobban szegény Mr. Napoleon. Hát még mikor e leánnyal a szép Leon de M... incselkedett, aki nemcsak hogy a legtehetségesebb volt a társaim között, de akiről tudták azt is, hogy minden modell előbb-utóbb beleszeret.

Egyszer egy siesta alatt épen ennek a könnyűvérű fiúnak a térdén ülve pihent Benedetta. De ezt már nem állhatta Mr. Napoleon! — bár sokáig szenvedett titokban és szótlanul — odament hát eléjük s lázas, remegő hangon szólt a leányhoz:

— Kisasszony! Hisz én szeretem magát!...

— No jól van, — felelt Benedetta — ingerlő nyugalmommal, hát vegyen el Monsieur Napoleon!

— Oh! ha hozzám jönne!

— Miért ne? ... szólt Benedetta s egy kecses mozdulattal felállt a lovagja öléből, aztán szemérmes tekintet vetve kérésére, Napoleon vállára hajolt, aki tulboldogan ölelte őt magához.

A szép Leon meghatva adta reakció áldását, a többi fiúk meg egy vig nászindulóra kezdtek s hangos dalalással körül táncolták az érdekes párt.

(Vége következik.)

számítás alapjául elfogadta a magyar alappal analog táblázatokat, melyeket az osztrák kormány terjesztett eléje.

Most már tehát mind a két bizottság — ugyanazon alapon áll és itt nemcsak a közeledés lehetséges, hanem maga a megegyezés sincs kizárva. Könnyű persze nem lesz ez még a legkedvezőbb esetben sem, mert még akkor is, ha magyar részről elhatároznák, hogy belemennek a kvóta felemelésébe, az osztrák bizottságnak 10%-kal kellene leszállítania eredeti követelését, hogy egy felemelt kvótának magyar számításaival találkozzék, — ugyanis 33³/₁₀-ot számítanak.

Ha minden jól megy, a megoldás módja valószínűleg a következő lesz:

Magyar részről, mint mondtuk, pontos számítások alapján meg fognak ajánlani 33³/₁₀-ot. Az osztrák küldöttség valószínűleg 6%-kal le fogja szállítani eredeti követelését és 37%-os magyar kvótát fog javaslatba hozni. Ekkor aztán azon fordul meg a dolog, hogy a két javaslat közt egy olyan számot találjanak, amely megfelel mind a két állam igazságos álláspontjának.

Ha a két küldöttség e fölött nem tudna megegyezni, akkor is legalább a két kormány számára ilyen módon alap lenne nyerve, amelyen megalkothatják a parlamentek elé terjesztendő javaslatukat.

Szabad tehát a helyzet lényeges javulásáról beszélnünk — írja a P. Corr. — és lehet remélni, hogy a további tanácskozások folyamán ez a kedvező fordulat nem fog ismét komorrá változni.

Reinbold-est a „Két Hattyu“-ban.

Reinbold Olivér kir. tanácsos pénzügyigazgató tiszteletére, — azon alkalomból, hogy ő Felsőge őt a kir. tanácsosi címmel tüntette ki — a vármegye pénzügyi hivatalainak tisztviselői e hó 11-én — szombaton — este fényes lakomát rendeztek a „Két Hattyu“ szálló külön e czélra csinosan feldiszitett kerti helyiségében.

A tágas, zöld galyakkal diszitett helyiséget zsufolásgig megtöltötte ez alkalomból városunknak és vidékének igen számos előkelősége, ami természetes, mert Reinbold Olivér kir. pénzügyigazgató, e vármegyébéli négy évi munkálkodásának ideje alatt, közönségünknek általános közbecsülését és tiszteletét vívta ki. Hivatalos működésében, páratlan lelkiismeretességgel és szorgalommal teljesített munkálkodásában, igazságszeretete, méltányossága és nehéz szakmájában a pénzügyi kérdések helyes, tápintatos vezetésével általános elismerésnek örvend. Magánéletében tökéletes gentleman, szeretetreméltósággal, figyelmességével, jószágával általános népszerűséget, szeretetet és közbecsülést szerzett és úgy ő, mint szép családja ékeskednek mindazon tehetségekkel, melyek őket arra predesztinálják, hogy mindenki szeresse, ragaszkodjék hozzájuk. Nem csoda tehát, ha Nagy-Enyed városának egész előkelősége, a vármegye birtokosságának nagy része örömmel jelent meg ez estélyen, hogy Reinbold iránti becsülésének kifejezést adjon és a pénzügyi tisztviselők estélyét — kik ragaszkodásuknak és szeretetüknek ohajtottak ez alkalommal kifejezést adni — általános, a vármegye közönségének ünnepélyévé emelje.

Ez vonzotta városunk előkelőségeit és a vidék számos tagját a „Két Hattyuba“, hol már nyolcz óra után mintegy 150-en ültek körül a csinosan diszitett asztalokat. Az élelmes rendezőség, élén Nagy Gyula p. ú. titkár, Szakács Gyula és Hollós István pénzügyi fogalmazókkal, már eleve gondoskodott arról is, hogy minden egyes vendég már érkeztekor az estélynek egy érdekes emléket kapja; minden teríték mellett egy sárga papír-maschéból készült szivartárca fekdűt Reinbold Olivér pénzügyigazgató jól sikerült arcképevel és e körülmással: „Nagy-Enyed, 1898. június 11.“, telítve pedig jó szivarokkal, finom cigarettákkal; a csinos kiállítású szivartárca, mely a helybeli papíráruháiban készült, kedves, maradandó emlékül szolgálhat azoknak, kik az estélyen résztvettek.

Az est hősét, Reinbold Olivér pénzügyigazgatót egy Tóth Sándor h. pénzügyigazgató vezetése alatti küldöttség hívta meg az estélyre, és midőn 1/29 óra után Reinbold megjelent, zúgó éljenek és a zene harmonái fogadták és kísérték mindaddig, míg helyét Zeyk Dániel főispán és Tóth Sándor h. pénzügyigazgató között elfoglalta.

Az első fogás után Reinbold ő Felsőgére üritette poharát; a fényes, diszes társaság állva hallgatta meg az új kir. tanácsosnak szívből jövő szép felköszöntőjét, melylyel jószágos királyunkat éltette. Nyomban rá Zeyk Dániel főispán igen szép beszédben az ünnepeltre üritette poharát, kiemelésevel annak, hogy ő Felsőge legszebb felségjogát gyakorolta akkor, midőn Reinbold Olivér pénzügyigazgatót tüntette ki, mert e kitüntetés valóságos érdemeket jutalmazott és fényes, eredményes munkának méltó elismerése a királyi kegy. Nagy Gyula pénzügyi titkár sikerült beszédben Zeyk

Dánielt, a vármegye főispánját éltette. Gáspár János vármegyei főjegyző előbb az egészségi okokból jelenleg furdón időző alispánnak, Csató Jánosnak szerencsekívánatait tolmácsolta, majd a vármegye tisztviselőkarának nevében köszöntötte fel az ünnepeltet. Cseresznyés Gyula adótárnok Lukács László pénzügyminiszterre úgy is, mint e vármegye szülöttjére emelte poharát. Kovács Gyula sürgönyi megbízatás folytán előbb Török Bertalan, dr. Werner Gyula országgyűlési képviselők, majd Novák Ferencz polgármester és a saját nevében is pár ékes szóban éltette Reinboldot, Nagy-Enyed város képviselőlének tagját és társadalmunk egyik fontos tényezőjét. Zeyk Gábor országgyűlési képviselő Reinbold nejét és családját éltette. Igen szép volt dr. Váro Ferencz Bethlen-főtanodai tanárnak Reinboldra mondott felköszöntője. Palugyai József pénzügyi tisztviselő szép beszédben a vendégek, Sándor Ignác ellenőr az állami tisztviselőkre, Biró pénzügyi biztos Zeyk Gábor orsz. képviselőre emelték poharát. Tóth Sándor h. pénzügyigazgató dr. Mihályi Viktor érsek-metropolita üdvözlő sürgönyét olvasta fel, maga pedig csinos felköszöntőt mondott. Dr. Garda Kálmán magas színvonalon álló beszédet mondott, fényes szónoki tehetséggel méltatván Reinboldban az igazságszerető, méltányosságot gyakorló kitünő szakférfit.

Reinbold Olivér két ízben is felszólt; méghatározottan köszönte meg a szíves ovációt és igen szép szavakban reflektált az egyes felköszöntőkre. Egyik felköszöntőjében szép beszédben a tanári karra üritette poharát.

Volt még több és igen szép felköszöntő és a nagy társaság Zeyk Dániel főispán és Reinbold távozását után is még sokáig maradt együtt, és csakis a regg első fényessége oszlatta el az igen szép és igen szépen lefolyt est résztvevőit.

Zászlófelavatási ünnepély és gyermek-előadás.

A nagyenyedi állami polgári leányiskola és a hozzákapcsolt női munkatanfolyam tanítótöbbsége 1898. év június hó 19-én (vasárnap) a sétateri fedett táncz helyiségben délelőtt zászlófelavatási ünnepélyt és este a zászló költségeinek fedezésére gyermek-előadást rendez. Zászlóanya Török Bertalan né. Védnökök: Zeyk Dániel főispán, Gáspár János megyei főjegyző, Kovács Gyula polgármester, dr. Szabó Mihály kir. tanfelügyelő.

A zászlófelavatási ünnepély műsora: 1. Hymnus. Karének. 2. Ima. Tartja Jancsó Sándor ev. ref. lelkész. 3. Ima. Éneklő Lázár Amália. 4. Alkalmi beszéd. Tartja Dömök Erzsébet igazgatónő. 5. Főti dal. Karének. 6. Szögbeverés és a zászló megkoszorúzás. 7. Szeresd a hazát. Karének. Kezdeté d. e. 11 órakor.

Az esti előadás műsora: 1. Traviata. Négy kézre zongorán előadják Magyar Jolán és Mórógyi Róza. 2. Éji látogatás. Melodráma, szavalja Cirner Ella, zongorán kíséri Lázár Amália. 3. Részlet a „Vadróza“ című tündérvjátékból, éneklő Asztalos Margit és Lázár Amália. 4. Virágos kertben. Irta Várady Antal, szavalja Simon Erzsike. 5. Nagy idők. Irta Torkos László; szereplők: Bartha Anna, Domanyiczky Irén, Horváth Lili, Kovács Ilonka, Kovács Katinka, Makkai Irma, Magyar Jolán, Mórógyi Róza, Müller Ida, Neumann Sarolta, Szaniszló Jolán és a polg. isk. III. és VI. oszt. növendékei.

Az előadást tánc követi. Belépti díj az esti előadásra: Ülőhely 50 kr, állóhely 30 kr, gyermek-jegy 20 kr. Kezdeté 8 órakor. Felülfizetéseket köszönettel fogad és hirlapilag nyugtáz a tanítótöbbség. Jegyek előre váltathatók Wokál János utódjánál.

Levelezés.

Verespataki levél.

Iskolai ünnepély. — Közegei zárszámolások.

Valóban szerencsés gondolat volt a vallás- és közokt. miniszternek ama rendelete, hogy az állami iskolákban minden évben június 8-án ezredévi és koronázási évforduló ünnepélyek tartassanak. Ily ünnepély tartott minálunk is e hó 8-án az állami fiú- és leányiskola növendékeivel, mely így folyt le:

Az elnöki megnyitót Jánky Kálmán közs. előjáró tartotta meg, előadva ebben az ünnepély célját, bizdítva a növendékeket a magyar haza és király szeretetére. A haza és király éltetése után a lánykák zengtek el minden magyar hó imáját: „Isten áldd meg a magyart“ hymnust. Majd a kis eleven punktum Tóth Laczika pattant elő, s hévvel, lelkesedéssel szavaltta el a „Szózat“-ot. Utána Jánky Vilmoska, Székely Teréz, Jánky Ferike, Jeney Manó tanulók szavaltak hazafias verseket magyar gyermekekhez illő bátorsággal és dicséretre méltó hanghordozással. Ezután következett az ünnepély fénypontja: Balogh Lajos állami tanító alkalmi beszéde. Leendülettel, enthusiasmmal beszélt a magyar

történelemből, kiemelve annak fény- és sötét pontjait, dicső királyait és férfait. Zajos tapssal jutalmazta meg a közönség a szépen átgondolt s még szebben előadott beszédet. Verespatakra nézve valóban csapás számba megy, hogy e kiválóan derek, jó tanító innen Maros-Ujvárra tétetett át. Ha nem méltányolnók áthelyeztetésének igaz okait (az áthelyezése tárgyában beadott kérésében felhőzöttakat), bizony fű-fát megmozgatnánk, hogy itt tartasuk őt, az itteni tanítók legkiválóbbikát! Maros-Ujvár gratulálhat magának, hogy ily kiváló jó tanítóhoz jutott.

A szép beszéd után a fiuk éneke (Szózat), majd ismét hazafias versek szavalása következett. Szavaltak: Ivás Leticzia, Bokanits Mariska, Floznyik György, Bláha Iduska, Vuzdugán István, Székely János tanulók. Ezek közül kiváltak igen szép szavallatukkal: Bláha Iduska és Bokanits Mariska. Valóban csodálni lehetett nemcsak páthosukat, kitűnő hanghordozásukat, s szépen csengő hangjukat. Az elsőség pálmája elosztatlanul ezeké. De nini! Szinte elfeledtem! Nem Tóth Laczika szavalt először, hanem a kis Bláha Mariska, ennivalóan csinosan és kedvesen, Iduska nőjéhez méltóan. A fiak reá zendítették a „Hunyadi“ indulóra, mire az elnök bezárta az ünnepélyt, megköszönve a tanítók buzgalmát, a növendékek közreműködését és a közönség szíves részvételét, kik között román ajkuakat is láttunk: Butnár Izidor gr. kath. segédlelkész, Czura Sándor és Csobán Vazul verespataki polgárokat, mire a szép, szívmelő ünnepély a király és haza éltetésével véget ért.

Tegnap tartotta meg a községi képviselő-testület tavaszi rendes közgyűlését, mely alkalommal az 1897. számú adások bemutatattak. Bevétele volt: 13.355 ft 06 kr.; kiadás: 9860 ft 03 kr.; pénztári maradvány 1898. évre: 3495 ft 03 kr. Igen szép eredmény volna, ha ennek nagy részét az építkezésnél felmerült pótlások már fel nem emésztették volna. De reméljük, hogy ezt is végre-valahára tökéletesen nyelbe útjuk, mely után hozzá foghatunk sporolni, hogy az ezekre kiadott horribilis összeget újból behozzuk, s aztán ennek erejével újból nagyot lendíthessük a népnevelés és egyéb közhasznú ügyeken, melyek most még várni kénytelenek.

r. l.

Vegyes hírek.

— **Kérjük t. olvasóinkat hátralekos előfizetéseik gyors beiktatására.**

— **Csató János Verespatak diszpolgára.** Verespatak, vármegyénknek ezen intelligens bányavárosa, e hó 14-én tartott közgyűlésében Csató János kir. tanácsost, vármegyénk érdemű alispánját, egyhangúlag és közlekedéssel a város diszpolgárává választotta. A kitüntetés a vármegye érdemű alispánját érte, kinek mindig gondoskodását képezte Verespatak fejlődését előmozdítani és a bányászat fellendülését elősegíteni. Csató igen sokat tett Verespatakért; 24 éves alispánja alatt ezen intelligens, vagyonos bányaváros számos esetben részesült az alispánnak jóakarátában és pártfogásában. A halás bányász polgárok ragaszkodásuk és szeretetüknek az alispánnal szemben többször is adtak kifejezést; így a város egyik legelőkelőbb forgalmu utcáját Csató utnak nevezték el, most pedig, midőn a nagy tő munkálatai befejezést nyertek, a város lakossága — méltányolva azt, hogy Csató vezette a munkálatakat is és a községnek a vízmennyiség emelése végett ezekre menő hasznosított évtizedeken át, — szeretetének, tiszteletének és nagybecsülésének oly módon adott kifejezést, hogy vármegyénk népszerű alispánját diszpolgárává választotta. Gratulálunk a városnak e tényéhez, és gratulálunk Verespatak új bányász polgárának is.

— **Haraszt Borolák József** vezér-törzsorvos a honvédkasznájában katonai egészségügyi szemlét tartott és a tapasztalt felett Reich Béla dr. h. ezredorvosnak, valamint a katonai parancsnoknak elismerését fejezte ki.

— **Eljegyzés.** Medny János kir. bányabiztos eljegyzte Képes Mariskát, görgői Képes László bányabirtokos és bányagazdát kiváló műveltségű, szép és kedves leányát, Abrudbányán. Gratulálunk.

— **Adomány.** Boros Ödön, a szamosvölgyi vasút részv. társaság-üzletvezetőségének főkönyvelője, Székely Ödön gimn. tanár közvetítésével a Bethlen Gábor szobor alap javára a kollégiumi előljáróság kezelése alá 30 ftot adományozott. Vajha sokan követnék a szép példát.

— **Az áll. polg. leányiskolában** f. hó 14. d. u. folyt le a torna-vizsgálat szép és nagy közönség jelenlétében. A vizsgálat nem csak kiérdemelte, hanem mindvégig le is kötötte a közönségnek, még a szakembereknek érdeklődését is. A tornatanítás alapját képező

szabad-gyakorlatok különösen oly szép precízioval voltak előadva, hogy lehetetlen a legteljesebb elismeréssel nem adoznunk e helyt is a testgyakorlás kitűnő és tapintatos vezetőjének, Hollósné Hajdu Erzsébetnek.

— **Hirtelen halál.** Poloni Domokos nagyenyedi jómódu borbély és fodrász iparos e hó 13-án reggel 4 órakor szívvelhűdés következtében hirtelen elhalt. Az elhunyt mintaképe volt a szorgalmas iparosnak s alázatos, s kedélyes humorával annyira megnyerte a városi közönséget, hogy üzlete már régebbi idő óta nagy keresetnek örvendett. Temetése e hó 14-én folyt le s végtisztességére az ipartestület, valamint a tűzoltó-egyetestületileg jelent meg. Az élete javában elhalt férfit neje három gyermeke, valamint nagyszámú rokonság siratja. Nyugodjék békében.

— **Figyelmeztetés.** Nagy-Enyed város és vidéke közönségét ez uton is figyelmeztetjük, hogy a Bükkös laponán a helyben állomásozó honvéd zászlóalj e hó 21., 22., 23-án harcászati lövészetet fog tartani, amikor is nevezett helyen a közönségnek járkelni veszélyes.

— **Lövöldözik az énekes madarakat.** Tudunk szerint törvény intézkedik az énekes madarak védelméről; és pedig szigorú pézbírsággal van megrovva, akit ezen jótékony és kellemes állatok barbar pusztításán kapnak. Ajánljuk a rendőrség figyelmébe az ilyen kedvtelésben örömet találó gyermekeket vagy gyermekkedőket.

— **Szól a sipláda.** Tisztelettel kérjük a rendőrkapitány urat, legyen szives, mielőtt egy sipladásnak az utcán való kintornázásra engedélyt ad, egy-két darabját eljászatni maga előtt. A minap oly kikeresett rossz hangszerral üldöztek az emberiség füleit, épen a pihenésre rendelt délutáni órákban, hogy — orvosaink statisztikája szerint — az idegsek száma 50%-kal emelkedett.

— **Építő mestereink figyelmébe.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara felhívja az érdekelt körök figyelmét azon körülményre, hogy a kereskedelmi miniszter az építőipari teli tanfolyamokra vonatkozó szervezést és tanterv 11. §-át oda módosította, hogy mindazok, kik valamely építőipari teli tanfolyam teljes négy évfolyamát sikerrel elvégezték, és ezt szabályszerű végbizonyítvánnyal igazolják és ezenfelül még legalább 3 (három) évi gyakorlatot képesek felmutatni, a kőmives-, ác- és kőfaragó mesterségben mint önálló mesterek működhetnek. Kolozsvárt, 1898. június 11. Sigmund Dezső elnök, Gáman Zsigmond titkár.

— **Különös párbaj.** Ohligs német városkában a napokban csaknem párbaj volt. A gázgyár igazgatója ugyanis provokálta a polgármestert és egy városi tanácsost, mert ez a két ur a gázgyár működéséről elítélő módon nyilatkozott. A harcziás igazgató görbe kardokkal hívta ki a két urat, a párbajból azonban szerencsére nem lett semmi, mert a két kihívott a szokatlan fegyvert köszönettel vissza utasította.

— **Pöstyén királyi vendége.** Uralkodó családunk tagjai eddig csak ritkán kerestek fel magyarországi üdülő- és furdóhelyeket; a viszonyok azonban egy idő óta e tekintetben is lényegesen megváltoztak. Első példa erre az idén Pöstyén, melynek nagy gyógyhatású kén és iszap-forrásainál keres gyógyulást köszvénye ellen Ferdinand főherceg, toszkánai nagyherceg. A fenséges páciens szenvedélyes vadász lévén, igen türelmetlenül várja teljes felgyógyulását, mely már eddig is elég kedvező folyású és amelyet a főherceg magas kora és a pöstyéni iszap radikális hatása dacára furdóinak pontos betartása által siettett is. A fenséges ur most már, a háromheti kura után, lényegesen jobban van és naponta nagyobb sétákra képes, amiben különben segítségére van a főhercegnek a nagy közönség is, tiszteletteljes, diszkrét tartózkodásával. Pöstyének furdóközönsége egyébként teljesen nemzetközi és az eddigi 1000 furdóvendég jó része a külföldről jött gyógyulást keresni a magyar furdóhelyen. Pöstyén-furdó gyönyörű fekvésű, gyógyforrásainak csodás hatásánál fogva mind nagyobb lendületet vesz. Zenekara pl. talán egyetlen a maga nemében; az iskolázott, rendes zenészek között 12 cigány játszik kóta nélkül.

Csarnok.

Egy békés hadjárat a havasba.

(Visszaemlékezés Alsófehérmegye tanító-egyesületének május 26-án Zalathán tartott nagygyűlésére.)

(Folytatás.)

b) A gyűlés.

Mielőtt a döntő útközetre került volna a sor, megkezdődtek az „előcsatározások“. Hadseregünk két kiváló ifju tagja: Magyar Ferencz és Zsitvai Laura zalathuai tanítók vezették be a gyűlést nyilvános tani-

tásaikkal. Én, mivel (23 éve vagyok asszony bolondja) nagy előszeretettel viseltem a hölgyek iránt, a Zsitvai kisasszony tanítását néztem végig. Fialt kora dacára oly otthonos, oly nyugodt volt az iskolában, annyira szépen, bőven és oly gazdagon szemléltette ismertette a „ként“ (sulfur), hogy tanítása teljesen, mondhatnám fényesen sikerült. Magyar kollégám a II-ik osztályban ismertette a jövő időt, miről azonban, mert nem voltam jelen, csak a „jövőben“ beszélhetek.

A tanítások után az állami iskola nagytermébe vonultunk, végig hallgatni a nagygyűlés tartalmas és változatos tárgysorozatát. A teremben az elnöki emelvény felett függött egy feszület idevezítünk, a világ első és legnagyobb tanítójának fenséges képével. Sokaktól hallottam szűkkeblű felekezeti kifakadást: mit keres az állami iskolában a kereszt?

Oh, vajjon mikor emelkedünk már egyszer fel arra a mély vallásos türelemre, melyet idevezítünk hirdetett, élete példájával bizonyított s halálával megpecsételt? Én erős, vastagnyaku kálvinista létemre nem botránkoztam meg rajta; azon sem, hogy a gyermekek keresztet vetettek, midőn imádkoztak; mindegy, keresztrel, vagy anélkül csak imádkozzanak. Ne botránkozzék meg senki, legyen kálvinista vagy lutheránus, unitárius vagy zsidó; legkevésbé a tanítóvilág. Nézzen fel minden tanító áhitattal arra a fenséges angyalszélid arcra, mely legborzasztóbb kínjai közt is imádkozik ellenségeiért. Az ő három évi nélkülözései és szenvedéseiből merítsen erőt a tanítói magasztos pálya negyven évi nélkülözéseinek és szenvedéseinek elhordozására.

Legelőször szeretett elnökünk Nagy Lajos ref. képezdei igazgató fejtegette magasan szárnyaló megajítójában a különböző korok nevelési elveit. Hiven, mely és alapos tudással ecsetelvén, hogy időnként az ideális irányok miként váltakoztak, végül hangsúlyozta, hogy mi, mint nevelők, sem az egyik, sem a másik iránynak ne hódoljunk egyoldaluan, hanem a kettőt, a reális és ideális irányt, egyesítsük, szóval: neveljünk az életnek. Fejlesszük a szép, nemes és jó iránti érzéket, szilárdítsuk a kötelességérzetet, szoktassuk a munkára növendékeinket; csak így nevelhetünk hazafias, tetterős munkabíró és erkölcsös polgárokat. Ezen gyönyörű elnöki megnyitót egész terjedelmében a jegyzőkönyvhöz csatolni határozta a közgyűlés.

Ezután Székely Béla helyettes főjegyző olvasta fel titkári jelentését, kellő részletességgel ismertette egyesületünk egy évi működését. Hangos eljenzések között mondott köszönetet közgyűlésünk most már tényleges derék főjegyzőnknek buzgó és fáradságos működéséért.

Következett Szabó Gyula csucs-koppándi igazgató-tanító „Vallásos nevelésünk az elemi iskolában“ című dolgozata (kérem, ne tessék összetéveszteni Szabó Gyulát Szabó Gyulával, a tárcaairóval, mert az ily komoly dolgokkal nem szokott foglalkozni); ismertette Derzsy Jenő, a marosújvári tantestület jeles tagja. Szabó Gyula dolgozatában a következő elveket állítja fel:

1. A vallásos nevelés kezdődjék meg a családban, folytatódjék az iskolában és végződjék a templomban.
2. Az elemi iskolában nincs helye a felekezeti distinctióknak, a dogmatikus száraz hittan-tanításnak; az maradjon az ismétlő iskolának.
3. Vallásra nem tanítani kell a gyermeket, hanem az emberi szívbe már a teremtséskor bele lehelt vallásos érzést a helyes nevelés által kell kifejleszteni. Erre pedig nem külső czeremoniák, dogmatikai szórászhasogatások, mondva csinált erkölcsi prédikációk és katekizmus kell, hanem mély vallásos érzéstől áthatott példaadás.
4. Vissza kell vinni az ártatlan gyermeki szívet a mély vallásosság gazdag és kiapadhatlan forrásához, a természethez. Itt szemléltesse a vallásos tanító Isten mindenhatóságát, bölcsességét, az emberek iránti végtelen szeretetét.

Derzsy ismertetésében nem helyesli Szabó Gyula második tételét; de annál inkább a harmadik és negyedik tételt. Igaz az, hogy nem „hittant“ kell tanítani az elemi iskolás gyermeknek, hanem a szunyadó vallásos érzéseket kell felbreszteni és fejleszteni. Erre pedig leghelyesebb és legjobb módszer a természet csodás és fenséges tárgyainak, tüneményeinek, törvényeinek szemlélet útján való ismertetése.

Derzsy Jenő oly költői lendülettel, oly vonzóan ecsetelte a természetrajz és természettan tanítása által való kifejtését a vallásos érzelmeknek, — midőn mondja: „Nézzük meg csak a méhek életét. Melyik jogakadémia tanulták el a jogrend és engedelmisség erényét, vagy melyik polytechnikán sajátították el azt a mértani tudományt, melylyel sejtjeiket oly szabályos alakban építik? Mely festészeti akadémia tudja vissza adni a rétnak felséges színvegyületét, avagy a fulemile melyik konzervatoriumban tanulta csattogó dalát, hogy

vele a világ legelső ének-művésze sem versenyezhet? Oh, bizony Istennek műve ez, itt eltörpül minden emberi tudomány, — hogy nem csak minket tanügyi embereket, hanem a nagyszámu intelligens közönséget is elragadta. Mind a három felekezet tiszteletreméltó lelkesze is jelen volt, kik helyeslő tetszésüket ki is fejezték ezen igazán szép, költői szárnyalású ismeretetés felett.

Balla István, Abrudbánya széptehetségű fiatal tanítója, „Alsófehér vármegye földrajzának“ tervezetét ismeretve, egyes részleteket fel is olvasott; kifejtette azon szellemet és módszert, melylyel kívánja vármegyénk földrajzával bevezetni az iskola növendékeit a földrajzi ismeretekbe. Igen szépen kidolgozott tervezetért a közgyűlés jegyzőkönyvileg fejezte ki elismerését.

Ugyancsak Balla István, mint az abrudbánya-vevesszói főlkör elnöke, terjesztette elő javaslatát Szabó Gyula csücs-koppándi állami iskolai gondnok „5%-os iskolaadóról“ szóló dolgozatára. Javaslata szerint az 5%-os iskolaadót szedje fel a közigazgatás, és szolgáltatassa be a megyei házi pénztárba, honnan időközönként fizessék ki az iskola gondnokának. Javaslata Szabó Gyula, az értekezés írója, mint bonyolult ügykezelésű és mégis fél rendszabályt, nem fogadja el, hanem kéri a közgyűlést, hogy eredeti javaslatát fogadja el és határozatilag mondja ki a közgyűlés azt:

Az állami, államilag segélyezett községi és községi iskolák pénzügyi mizeriájának csak egyetlen radikális orvos-szere van, ha t. i. minden ilyen iskolának dologi szükségletét az adóhivatal előleges két részletben, u. m. szeptember 1-én és január 1-én kifizeti, az 5%-os iskolaadót aztán közgeivel felszedeti a többi adónevekkel együttesen. Ez az egyenes, gyökeres és tiszta munka.

A közgyűlés Szabó Gyula felszólalása után határozatilag kimondotta:

Az 5%-os iskolaadó a többi adónevekkel együtt szedessék fel az adóhivatalok által és az iskola gondnokának évnegyedenként előre fizetessék ki az államsegélyvel együtt, akár gyűlt be, akár nem. Ezen határozatot közli a társ-egyesületekkel és a tanítók országos bizottságával, hogy együttes felterjesztésükben kérjék meg a Miniszter ur ó nagyméltóságát ezen ügy keresztülvitelére, mivel itt nem külön törvényhozási intézkedésről, csak egy meglevő törvény praktikus és rendkívül czélszerű végrehajtásáról van szó.

Még dr. Szabó Mihály, megyénk érdemdús tanfelügyelője, tartott az iskolai adminisztráció köréből részletes utmutató szabad előadást, mit a közgyűlés nagy figyelemmel hallgatott. Sokan momentán kérdéseket is intéztek egy s más ügy elintézése érdekében, mely kérdésekre készséggel a legvilágosabban adta meg példakkal illusztrált utasításait.

Részleges tisztujtás is volt, amennyiben időközben leköszönt Hajnal Bernát tanfelügyelői tollnokságra előléptetett egyleti főjegyző helyébe nagy lelkesedéssel és közfelkiáltással Székely Béla, a tanfelügyelőséghez szolgálattételre berendelt állami tanító választott meg főjegyzőnek. Székely Béla meghatottan köszönte meg a kartársi szeretet megtisztelő bizalmát, de elfoglaltsá-

gára hivatkozva kérte a közgyűlést, hogy mentse fel e sok munkával járó nehéz állástól. Zúgó és szűnni nem akaró éljenzések között újból kikialtítottuk főjegyzőnek, mire, látva a közgyűlés törhetetlen ragaszkodását, a bizalmat megköszönve, állását elfoglalta. Aljegyzőnek Gagyi Ferenc csombordi állami tanító szintén közfelkiáltással lón megválasztva.

E közben Gal Lajos köipariszkolai rajzitanár amateur-fotográfáló gépe elé álltunk, hogy ezen emlékezetes közgyűlés képben is legyen megörökítve.

Az indítványok gyors letárgyalása után, mivel az idő már 2-re járt, felcseréltük a zöld asztalt, hol csak a szellem táplálkozott, a fehér asztallal, hogy a test is kapja meg a maga táplálékát.

(Vége következik.)

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRKÖK BERTALÁN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár részvénytársaság.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Menyasszonyruha-selyem

65 krtól 14 frt 65 krig méterenkint, — valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint — a legdivatosabb szövés, szín- és mintázatban: Privát fogyasztóknak postabér- és vámmentesen, valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig posta fordultával küldenek: HENNEBERG G. selyemgyáral (cs. és kir. udvari szállító) ZÜRICHBEN. Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. (6)

Sz. 3861—897. tkvi.

Árverési hirdetés.

Az abrudbányai kir. járásbíróseg mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Fenezer Petru lui Ivask zalathnai lakos végrehajtónak Balza Juon Nutui I. Nikuláj végrehajtást szenvedő elleni 85 frt tőke, 1895. szeptember 3-tól járó 6% kamatai, 72 frt 80 kr költség s jár. behajtása végett az abrudbányai kir. járásbíróseg területéhez tartozó Zalathna község 595 sz. tjkben foglalt A. 6., 8., 13., 15., 17. rend sz., 14032, 14033, 14058, 14771/3, 14772 I., 15355 3, 13999/2, 14000/1, 14001 hr. sz. ingatlan és tartozékai Zalathna községhezánál megtartandó nyilvános árverésen 1898. évi augusztus hó 25-ik napján d. e. 10 órakor a kikialtási ár 10%-ának készpénzben vagy a 42 §-ban felvett arfolyammal számított s az 1881. évi november 1-én 3833 I. M. sz. s. kibocsátott rendelet értelmében óvadékképes értékpapírban bírói kiküldött kezéhez leendő előleges letétele mellett a kikialtási áron alól is el fognak adni.

Abrudbányai kir. telekkönyvi hatóság 1898. évi április hó 28-án.

Weress,
kir. jbiró.

1507 1—1

352—1898. szám.

Árverési hirdetés.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §. értelmében ennel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbíróseg 3219—898. számú végzése által L. Weisz özég végrehajtató javára Simalya Mihály és fia özég nagyenyedi lakos ellen 124 frt 32 kr tőke, ennek 1897. év december hó 16. napjától számított 6% kamatai és egyéb törvényes járulékal követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírólal foglalt és 409 frtra becsült 20 vég rumburgi vászonból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak

Mely árverésnek az 3832—898. sz. kiküldöt rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis N.-Enyeden alperes özég üzlethelyiségében leendő eszközésére 1898-ik évi június hó 23-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzettek és ahhoz a venni szándékozók ennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladtni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt N.-Enyeden, 1898. évi június hó 4. napján.

Gajzágó Simon,
kir. bírósági végrehajtó

1508 1—1

Szivattyukat

házi, ipari, mezőgazdasági, építkezési és egyéb nyilvános czélokra kőz-, járgány- és erőhajtásra.

Tűzfecskendőket

városi, községi, gazdasági és gyári tűzoltóságoknak,

harangokat és harangállványokat

templomok, iskolák stb. részére.

Büzmentesen működő pöczegödör-tisztító készülékeket, utczai öntöző kocsikat, sárkaparókat

— készit és ajánl a —

Budapesti Szivattyu- és Gépgyár

Részvénytársaság (ezelőtt WALSER FERENCZ)

Budapest, VI., Külső Váci-ut 45.

1378 20—40

Arjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve.

Külső legesészek, polgárok, bolhák, konyhabogarak, molyok, a háztartásokban lévő egyéb stb. elpuszt.

Zacherlin

hatása bámulatos!

K I P U S Z T I T

mindennemű rovarat igen meglepő erővel és kiirtja a férgeket gyorsan és biztosan, annyira, hogy azoknak semmi élő nyoma nem marad, s azért a vevők milliói dicsérik és keresik Ismertető jelei: 1. a lepecsételt üveg, 2. a „Zacherl“ név.

Kapható a következő czégeknel:

<p>Nagy-Enyeden: Bisztritsány Lajos. " Cirner J. József, " Winkler János. Abrudbánya: Molnár Árpád. Maros-Ujvár: Virág Tamás. " Mendel Izidor.</p>	<p>Gyula-ohérvárt: Fingerhut Jakab. " Fröhlich Gyula. " Jakabffy Albert. " Marcell E. gyógyszer. " Szentgyörgy Mór. " Wallentin L.</p>
--	--

1422 6—10